

**Základní škola a Mateřská škola Kopidlno
Tom. Svobody 297
507 32 Kopidlno**

**Minimální preventivní program
na školní rok 2011/2012**

vypracovala: Hana Hlaváčková

1. Základní údaje o škole

Název školy	Základní škola a Mateřská škola Kopidlno
Adresa školy	Tom. Svobody 297. 507 32 KOPIDLNO
IČO	70992240
Telefon/fax	+420 493 552 160
E-mail	reditel@zskopidlno.cz , ict@zskopidlno.cz
Adresa internetové stránky	www.zskopidlno.cz
Ředitel školy	Mgr. Pavel Berný
Výchovný poradce	Mgr. Petra Zelfelová
Metodik prevence sociálně patologických jevů	Hana Hlaváčková

Základní škola a Mateřská škola Kopidlno je plně organizovaná škola zajišťující základní vzdělávání žáků z Kopidlna a okolních obcí. Škola je od 1. ledna 2003 samostatným právním subjektem zřizovaným obcí a slučuje základní školu, mateřskou školu, školní družinu a školní jídelnu.

Činnost školy je i nadále rozdělena do několika budov ve městě:

1. Budova školy v Hilmarově ulici č. 89:
 - 1. a 2. třídy
 - I. a II. oddělení školní družiny
2. Budova školy v Havlíčkově ulici č. 606:
 - 3., 4. a 5. třídy
 - mateřská škola
 - školní jídelna
3. Budova školy v ulici Tomáše Svobody č. 297:
 - 6. - 9. třídy

Ve školním roce 2011/2012 navštěvuje naši školu 251 žáků, 132 na prvním stupni a 119 na druhém stupni.

Riziková místa školy jsou především šatny, WC, vnější prostory školy a také faktor dojíždění. Tato místa jsou zajištěná pedagogickým dozorem, kvůli dojíždění došlo k úpravě začátků vyučovacích hodin. Další riziková místa z pohledu žáků doplním po vyhodnocení dotazníku.

2. Úvod

Minimální preventivní program školy vychází z Metodického pokynu ministra školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci sociálně patologických jevů u dětí a mládeže (Čj.:20 006 /2007 - 51 ze dne 16.10.2007).

MMP je zaměřený na výchovu žáků ke zdravému životnímu stylu, na jejich osobnostní a sociální rozvoj a rozvoj jejich sociálně komunikativních dovedností. Je

založen na podpoře vlastní aktivity žáků, pestrosti forem preventivní práce se žáky, zapojení celého pedagogického sboru školy a spolupráci se zákonnými zástupci žáků školy.

Úkolem školy je optimální, systematické a nenásilné působení pedagogických pracovníků na žáky i jejich rodiče. Jednoznačnost postojů a osobní příklad, otevřená diskuse musí být prioritou ve vztahu učitelů, žáků a rodičů.

2.1 Druhy prevence

Prevence (z lat. praevenire, předcházet) znamená soustavu opatření, která mají předcházet nějakému nežádoucímu jevu, například nemocem, drogovým závislostem, zločinům, nehodám, neúspěchu ve škole, sociálním konfliktům, násilí a podobně. Taková opatření se nazývají preventivní.

Podle toho rozlišujeme:

- Primární prevence, která zkoumá předpoklady, podmínky a příčiny jevů, jimž se má bránit, a hledá způsoby, jak jim předcházet; bývá zaměřena na veškeré obyvatelstvo.
- Sekundární prevence se snaží příslušné jevy včas zachytit a bránit jejich prohlubování, šíření a podobně. Zaměřuje se na zvláště ohrožené skupiny, například mládež, menšiny nebo sociálně slabé.
- Terciární prevence se snaží zabránit opakování, například trestných činů, onemocnění, drogové závislosti a podobně. Je zaměřena na osoby právě vyléčené, propouštěné z výkonu trestu a podobně.

Z tohoto hlediska je MMP školy zaměřen především na primární prevenci. V sekundární prevenci je již často nutná hlubší spolupráce s dalšími institucemi, jako je PČR, odbor péče o dítě, PPP a další.

3. Cíle MMP

Mezi sociálně patologické jevy, na jejichž minimalizaci se prevence zaměřuje, patří:

- násilí a šikanování
- záškoláctví
- kriminalita, delikvence, vandalismus aj. formy násilného chování
- ohrožení mravnosti a mravní výchovy mládeže
- xenofobie, rasismus, intolerance a antisemitismus
- užívání návykových látek (vč. opomíjeného alkoholu a cigaret), anabolik a medikamentů
- netolismus (virtuální drogy) a gambling (patologické hráčství)
- divácké násilí
- komerční sexuální zneužívání dětí

- syndrom týraných a zneužívaných dětí
- sekty a sociálně patologická náboženská hnutí

Cíle našeho programu můžeme rozdělit na dlouhodobé a krátkodobé.

Dlouhodobé cíle:

- podporovat sociální dovednosti žáků vůči tlaku vrstevnické skupiny.
- podporovat pozitivní sociální klima školy.
- podporovat negativní vztah k návykovým látkám a všem sebezničujícím formám chování.
- předávat informace žákům o negativním působení návykových látek na organismus a o výhodách zdravého životního stylu.
- posilovat duševní odolnost žáků vůči stresu, negativním zážitkům a okolním vlivům, podpořit jejich sebevědomí a sebeúctu.
- potlačovat agresivní chování a projevy rasismu.
- podporovat rodiče v zapojení do života školy.
- poskytovat metodické materiály a publikace vyučujícím v oblasti prevence sociálně nežádoucích jevů.
- podporovat spolupráci a zapojení vyučujících v oblasti primární prevence, podporovat vzdělávání pedagogů, zejména třídních učitelů, v této oblasti.
- zavést adaptační kurzy pro šesté ročníky.

Krátkodobé cíle:

- provést šetření a monitoring situace ve škole v oblasti sociálně nežádoucích jevů – dotazníky, sociometrie a jejich vyhodnocení. Dotazník B-3 a B-4. Případně SORAD.
- pravidelná práce preventivy s žáky školy.
- výchova ke zdravému životnímu stylu by měla prolínat celou výukou.
- využívat a vyhledávat nabídky přednášek a besed pro žáky v oblasti primární prevence.
- pokračovat v dobré spolupráci s PPP, policií, navázat novou spolupráci s dalšími institucemi (sociálním odborem při MěÚ, ..).
- pokračovat v dalším vzdělávání výchovného poradce a školního metodika prevence v oboru, předávat získané informace pedagogickému sboru a podporovat zájem sboru o vlastní vzdělávání v oblasti primární prevence.
- prohloubit informační systém na škole – obměna nástěnek, oběžníky, prezentace na webu školy, případně v místním tisku, e –mail, rodičovské schůzky, konzultační hodiny...
- pokračovat v nabídce smysluplného využití volného času.
- pokračovat v konzultačních hodinách výchovného poradce a školního metodika prevence.
- zavést zkušební adaptační dopoledne pro šesté ročníky.
- zjistit zájem o přednášky pro rodiče.

- věnovat se prevenci na I. stupni.

4. Nabízené aktivity v rámci MMP:

4.1 Aktivity pro žáky:

- výchova a vzdělávání k zdravému životnímu stylu a k odolnosti vůči negativním společenským jevům v rámci níže uvedených předmětů (viz. akce MMP).
- jednorázové výchovné programy dle aktuální nabídky.
- šetření situace na škole v rámci PP formou dotazníků a sociotestů.
- informace a odkazy na nástěnce školy.
- adaptační kurz pro šesté ročníky.
- konzultační hodiny školního metodika prevence a výchovného poradce.

4.2 Informovanost učitelů

přístup k informacím:

- seznámení s preventivním programem školy.
- informace o postupu při událostech souvisejících se společensky nežádoucími jevy (výskyt drog, alkoholu, šikany, záškoláctví aj.) .
- **Program proti šikanování** podle Metodického pokynu ministra školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikanování mezi žáky škol a školských zařízení (Č.j. 24 246/2008-6).
- přehled institucí (adresy, telefonní čísla), center krizové intervence v okrese.
- zajímavé a podnětné odkazy na internetu.
- nástěnka.
- předávání informací a podnětů ze školení (ústní nebo písemnou formou).
- propagační materiály, videokazety a další metodické pomůcky.
- konzultační hodiny školního metodika prevence.
- spolupráce učitelů s metodikem prevence – vzájemná informovanost.

4.3 Aktivity pro rodiče:

4.3.1 Informace pro rodiče:

- Seznámení s preventivním programem školy (k nahlédnutí na požádání, např. při schůzkách, akce na webu školy).
- Seznámení s řádem školy – ve škole, na školním webu.
- Poskytnutí adresáře poskytovatelů služeb v oblasti primární prevence (nástěnka, web).

4.3.2 Aktivní formy spolupráce s rodiči:

- Poradenská činnost na škole – výchovný poradce a školní metodik prevence.

Preventista: Středa: po 7:30 – 8:15

- Práce třídních učitelů směrem k rodičům.

4.3.3 Pasivní formy spolupráce s rodiči

- Písemná sdělení rodičům.
- Distribuce informačních materiálů – nástěnka, schůzky rodičů.

4. 4 Zařazení tématu do výchovných a výukových předmětů

Témata sociálně patologických jevů jsou obsažena především v hodinách prvouky, přírodovědy, občanské výchovy a výchovy ke zdraví, semináři ze společenskovedních předmětů a dále i v přírodopise a chemii.

I. stupeň ZŠ:

1.a – Patologické jevy

1.třída	2.třída	3.třída	4.třída	5.třída
P - Rodina	P – Společenské chování	Př – Člověk, životaspráva	Př - Člověk	Př – Člověk roste a vyvíjí se Chráníme své zdraví
P - Hygiena	P – Čistota, smysly, zdraví	Př – Zdraví a bezpečnost	Př – Péče o zdraví	Čj sloh – Jak trávíme volný čas Píšete si také deník

žáci se v těchto předmětech seznámí s významem zdravého životního stylu:

- zdravou výživou
- nutností pohybových aktivit a jiných zájmových činností
- se způsoby udržení psychického zdraví
- se způsoby zvyšování a udržování sebevědomí
- s asertivními technikami

v rámci výchovy ke zdraví se žáci blíže seznámí s těmito okruhy:

- v 7. ročníku:
 - osobní bezpečí – násilí, sexuální násilí, nebezpečné situace
 - zneužívání návykových látek – drogy, doping
 - infekční choroby a sexuální výchova
 - vyrovnávání se s problémy

- v 8. ročníku:
 - prevence zneužívání návykových látek
 - osobní bezpečí - agresivita, šikana
 - náročné životní situace
 - lidská sexualita a láska
- v 9. ročníku:
 - prevence zneužívání návykových látek
 - prevence pohlavně přenosných chorob
 - děti a paragrafy - právní vědomí

Do předmětů OV a Vz budou zařazena témata z projektu „Jeden svět na školách“ společnosti Člověk v tísni.

Během školního roku budou témata z oblastí SPJ zařazena i do výtvarné výchovy a literatury.

V rámci výuky se žáci zúčastní

- Festivalu Jičín – město pohádky
- Lyžařského zájezdu
- Exkurzí s dějepisným, zeměpisným, přírodovědným a uměleckým zaměřením
- Sportovních soutěží

Dále se žáci zapojí do školních a okresních soutěží jednotlivých předmětů.

4.5 Organizace volného času

S nabídkou kroužků (školních i ostatních – např. v JC K-klubu) jsou žáci seznámeni na začátku školního roku.

Zájmové kroužky na škole: Paličkování

Šachový kroužek

Včelařský kroužek

Mažoretky

Keramický kroužek

Dramatický kroužek pro II. stupeň

Pěvecký kroužek

V rámci školní družiny:

- Hra na flétnu
- Výtvarný kroužek
- Dramatický kroužek

- Háčkování

4.6 Rozpis akcí MMP:

1. Seznámit ředitele školy s aktuálním MMP – do 5.10.2011
2. Seznámit kolegy s programem a zapojit je do jeho realizace. Říjen 2011.
3. Zajistit konzultační hodiny pro setkání se školním metodikem prevence –
Pondělí 7:30 - 8:15.
Jinak po předchozí vzájemné domluvě kdykoli.
4. Realizace programu MMP dle ročního plánu školy – průběžné doplnění dle aktuální nabídky a potřeby.

4.7 Akce MMP doplněné v průběhu školního roku:

Září/říjen:

- Adaptační kurz „24 hodin spolu“ pro šestý ročník

5.9. – 6.9.2011 - Hravé aktivity zaměřené na zmapování třídy, na rozvoj a upevnění vazeb ve třídě, na podporu spolupráce, představení preventisty, sociometrické dotazníky a aktivity. Pro nedostatek času budeme pokračovat v rámci výuky (OV). – Splněno.

- Beseda na Policii ČR v Jičíně (8. třída)

8.9.2011 - Beseda je zaměřena na trestní odpovědnost mládeže a kyberšikanu. Při exkurzi žáci uvidí výstavu k pyrotechnice a kriminalistické balistice, cely, recepci OOP Jičín, drogovou místnost. – Splněno.

- 12.10.2011 – beseda s PČR Jičín za měřená na právní aspekty šikany na škole – reakce na šetření situace ve třídě. Splněno.
- Program prevence o.s. Prostor ve třídách: 3.-7.10.2011
 - 6.A - Spolupráce
 - 6.B – Spolupráce
 - 7.A - Šikana není hra
 - 8.A - Šikana není hra
 - 9.A – Spolupráce – 15.11.2011
 - 9.B – Sebepoznávání
 - splněno.

Listopad/prosinec:

- 10.11.2011 – dotazník SORAD – spolupráce s PPP Jičín (7. a 8. Třída)
- Beseda o dospívání pro dívky 6. třídy (Mgr. Alena Blažková 777 649 902).
9.12.2011 Splněno.
- 6. a 7.12.2011 – práce se třídou – paní Prodělalová z PPP Jičín - 7. a 8. třída.

- Program prevence o.s. Prostor ve třídách: 12.-16.12.2011
 - 6. A – Vztahy ve třídě
 - 7.A - Jak se zachovám, když..
 - 8.A - Bezpečně po mediálním světě
 - 9.B - Bezpečně po mediálním světě
 - 6.B - Když je někdo jiný...
 - 9.A – drogy – náhradní termín.

Mapování tříd pomocí dotazníku -vyhodnocení, návazná práce se třídou.
Den otevřených dveří

Leden/únor:

- Beseda s PČR Jičín – devátý ročník – právní vědomí a zodpovědnost – instruktážní film a beseda o nejčastějších problémech a deliktech mládeže.

Březen/duben:

- Dopravní výchova pro 3. a 4. třídu v rámci spolupráce s PČR.

Cíl :

- chápat dopravní provoz jako řízený systém s právními předpisy a zákonnými ustanoveními, které umí zároveň uplatňovat
- uvědomovat si morální a právní odpovědnost chování a jednání každého účastníka silničního provozu
- uvědoměle uplatňovat zásady účelného a bezpečného chování a jednání, aktivně přispívat k bezpečnosti provozu
- poskytnout a přivolat první pomoc při dopravní nehodě

Květen/červen:

- – přednáška „Prevence úrazů“ - V projektu pracují lidé s různým postižením. V případě účasti nevidomých preventistů si v druhé polovině besedy žáci vyzkoušejí se zavazanýma očima překonávat různé překážky a bariéry, vyzkoušejí si, jakou pomoc pro zdravotně postižené lidi mají kompenzační pomůcky. Projekt probíhá tak, že 1. hodinu hovoří k tématu preventisti a 2. hodinu potom následuje beseda se žáky na téma prevence. – 3. a 4. třída.

Beseda: právní zodpovědnost pro 9. Ročník

- DVD a následná beseda, rizikové jednání současné mládeže a jeho následky.

Zpracovala: Hana Hlaváčková

Aktualizováno: 9.12.2011